

Інформаційний обсяг дисципліни „Історична геологія з основами палеонтології“ для самостійної роботи студентів

Тема 1. Концептуально-теоретичні засади виникнення Всесвіту, планети Земля, зародження життя, зародження океану. Перегляд науково-популярних фільмів.

Студент повинен знати головні принципи виникнення Всесвіту та його закони еволюції. Знати головні геоісторичні етапи розвитку Землі (літосфери, гідросфери, атмосфери, біосфери).

Тема 2. Концептуально-теоретичні засади тектоніки плит. Внутрішня будова Землі. Формування континентальної й океанічної земної кори. Перегляд науково-популярних фільмів.

Студент повинен знати головні положення концепції тектоніки плит, яка лежить в основі дрейфу континентів. Знати механізми і процеси виникнення гірських складчастих споруд та платформ.

Тема 3. Еволюція органічного світу. Кембрійський вибух. П'ять глобальних вимирань в історії Землі. Головні причини. Перегляд науково-популярних фільмів.

Студенти повинні знати головні причини вимирання організмів і закони появи нових. Розуміти такий принцип як неповнота геологічного і палеонтологічного літопису.

Тема 4. Ендогенні й екзогенні геологічні процеси та їхня роль у формуванні планети Земля. Перегляд науково-популярних фільмів.

Самостійне вивчення теми потребує здобуття знань про складові екзогенних (зовнішніх) і ендогенних (внутрішніх) процесів та їхнє значення в еволюції планети Земля.

Тема 5. Докембрій. Головні події докембрію.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів докембрійських відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу докембрію.

Тема 6. Кембрійський період. Головні події кембрію.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів кембрійських відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу кембрію.

Тема 7. Ордовицький період. Головні події ордовику.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів ордовицьких відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу ордовику.

Тема 8. Силурійський період. Головні події силуру.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів силурійських відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу силуру.

Тема 9. Девонський період. Головні події девону.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів девонських відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу девону.

Тема 10. Кам'яновугільний період. Головні події карбону.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів кам'яновугільних відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і

зображення характерних представників органічного світу карбону.

Тема 11. Пермський період. Головні події пермі.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів пермських відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу пермі.

Тема 12. Тріасовий період. Головні події тріасу.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів тріасових відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу тріасу.

Тема 13. Юрський період. Головні події юри.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів юрських відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу юри.

Тема 14. Крейдовий період. Головні події крейди.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів крейдових відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу крейди.

Тема 15. Палеогеновий період. Головні події палеогену.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів палеогенових відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу палеогену.

Тема 16. Неогеновий період. Головні події неогену.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів неогенових відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу неогену.

Тема 17. Антропогеновий період. Головні події антропогену.

Побудова стратиграфічної колонки розрізів четвертинних відкладів, палеогеографічних кривих, написання нарисів геологічного розвитку регіонів. Опис і зображення характерних представників органічного світу антропогену.

Тема 18. Графічне зведення головних подій розвитку планети Земля.

Побудова зведеної таблиці по геологічних періодах і нанесення на неї головних фаз складчастості, подій глобальних вимирань, епох вуглеонакопичення, соленакопичення, флішонакопичення, глобальних зледенінь та ін.

Виконання самостійної роботи студентами сприятиме уявленню про еволюцію геосфер Землі, умови накопичення відкладів та т.д. з можливим прогнозом подальшого розвитку.

Рекомендована література:

Основна

1. Историческая геология с основами палеонтологии / Е. Владимирская, А. Кагарманов, Н. Спасский и др. – Ленинград, 1985.
2. Короновский Н., Хаин В., Ясаманов Н. Историческая геология. – Москва, 2006.
3. Міжнародний стратиграфічний кодекс - www.stratigraphy.org

4. Мороз С. История биосферы Земли. Кн. 1, 2. – Київ, 1996.
4. Стратиграфічний кодекс України. – Київ, 1997.
5. Стратиграфічний кодекс України / Відп. ред. П. Гожик. – 2-е вид. – Київ, 2012.
6. Стратиграфическая классификация. – Ленинград, 1980.
7. Стратиграфія верхнього протерозою та фанерозою України у двох томах. Т.1: Стратиграфія верхнього протерозою, палеозою та мезозою України / Гол. ред. П. Гожик. – Київ, 2013. - (М. Іванік, Л. Плотнікова, Р. Лещух, Н. Жабіна, О. Шевчук, О. Анікеева, М. Приходько, О. Веклич, Я. Тузяк, Л. Якушин, Ю. Клименко Розділ 11. Крейдова система. – С. 498–562).
8. Подобина В, Родыгин С. Историческая геология. – Томск, 2000.
9. Общая стратиграфическая шкала России: состояние и перспективы обустройства. – Москва, 2013.
10. Тузяк Я. Крейдова система в глобальному й регіональному аспектах: проблеми та шляхи вирішення // Матеріали Міжнародної наукової конференції «Роль вищих навчальних закладів у розвитку геології» (до 70-річчя геологічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка), 31 березня – 3 квітня 2014 р. (Київ, Україна). - Київ, 2014. - С. 99–100.
11. Тузяк Я. Міжнародна Стратиграфічна Шкала: сучасний стан та її значення для оновлення ЗСШ України // Матеріали Міжнародної наукової конференції «Роль вищих навчальних закладів у розвитку геології» (до 70-річчя геологічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка), 31 березня – 3 квітня 2014 р. (Київ, Україна). - Київ, 2014. - С. 97–99.
12. Тузяк Я. Створення палеонтологічної інформаційної системи «Paleodata» на базі ICIP для палеонтологічного музею та лабораторії палеонтологічних досліджень геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка // Еволюція органічного світу та етапи геологічного розвитку Землі: Матеріали XXXV сесії Палеонтологічного товариства НАН України (Львів, 19-22 травня 2014 р.). – Київ, 2014. – С. 147–148.
13. Тузяк Я. Сучасний стан МСШ та її значення для оновлення ЗСШ України // Стратиграфія осадочних образований верхнього протерозою и фанерозою. Материалы Международной научной конференции (Киев. 23–26 сентября 2013г.) – Київ. – 2013. – С. 145–146.
14. International Stratigraphic Chart / The Concise Geologic Time Scale by J. G. Ogg, G. Ogg and F. M. Gradstein. 33th IGC. 2015. www.stratigraphy.org
15. Remane J., Bassett M.G., Cowie J.W., Gohrbandt K.H., Lane H.R., Michelsen O., Haiwen W. Revised guidelines for the establishment of global chronostratigraphical standarts by the International Commission on Stratigraphy (ICS) // Episodes. 1996. – Vol. 19. – P. 77–81.
16. The Geologic Time Scale 2012 /Gradstein F.M., Ogg J.G., Schmitz M.D., Ogg G.M. (eds.). Amsterdam et al.: Elsevier, 2012. – Vol. 1, 2. XVIII+1144 p.
17. Tuzyak Ya. Problems and solutions to pressing issues of the Cretaceous system (global and regional aspects) // The 9th Baltic Stratigraphical Conference 8–9 September 2014 Vilnius, Lithuania Abstracts. – P. 43.

Додаткова

1. Атлас литолого-палеогеографических карт Мира. Составители А. Ронов, В. Хаин и др. – Москва, 1986, 1989.
2. Лещух Р., Іваніна А. Стратиграфія. Навчально-методичний посібник. – Львів, 2002.
3. Макдугалл Дж. Краткая история развития планеты Земля. – Санкт-Петербург, 2001.
4. Михайлова И., Бондаренко О. Палеонтология (в двух частях). – Москва, 1997. - Ч. 1 – 2.
5. Монин А. Ранняя геологическая история Земли. – Москва, 1987.
6. Палеогеография кайнозоя Беларуси / Под ред. А. Матвеева. – Минск, 2002.
7. Палмер Дуглас. Атлас динозавров: доисторический мир. – Минск, 2001.
8. Стратиграфические схемы Беларуси / Литосфера, № 1 (22). – Минск, 2005.

9. Тектоника Белоруссии / Под ред. Р. Гарецкого. - Минск, 1976.
10. Тесленко О. Краткий справочник по стратиграфической терминологии. Для осадочных образований фанерозоя. – Київ, 1982.
11. Хаин В. Основные проблемы современной геологии. – Москва, 2003.
12. Хаин В., Божко Н., Сеславинский К., Балуховский А. Историческая геотектоника. Докембрий. – Москва, 1988.
13. Хаин В., Божко Н., Сеславинский К., Балуховский А. Историческая геотектоника. Палеозой. – Москва, 1991.
14. Хаин В., Божко Н., Сеславинский К., Балуховский А. Историческая геотектоника. Мезозой и кайнозой. – Москва, 1993.